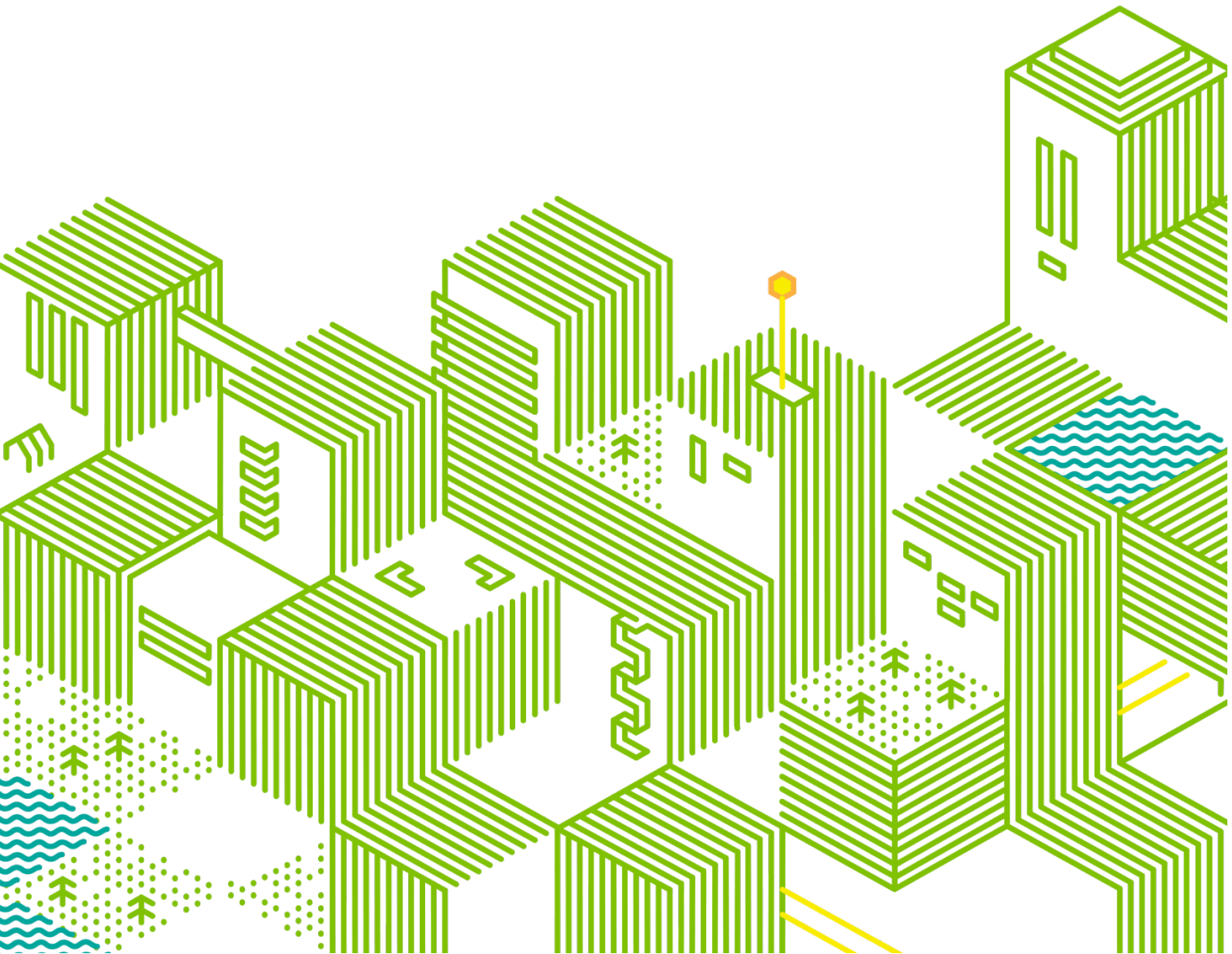

Kenkäkankaan tuulivoimahankkeen linnustoselvitys

Päiväys	16.1.2023
Projekti	YKK67031
Tilaaaja	Semecon Oy
Kohde	Kenkäkangas, Sievi

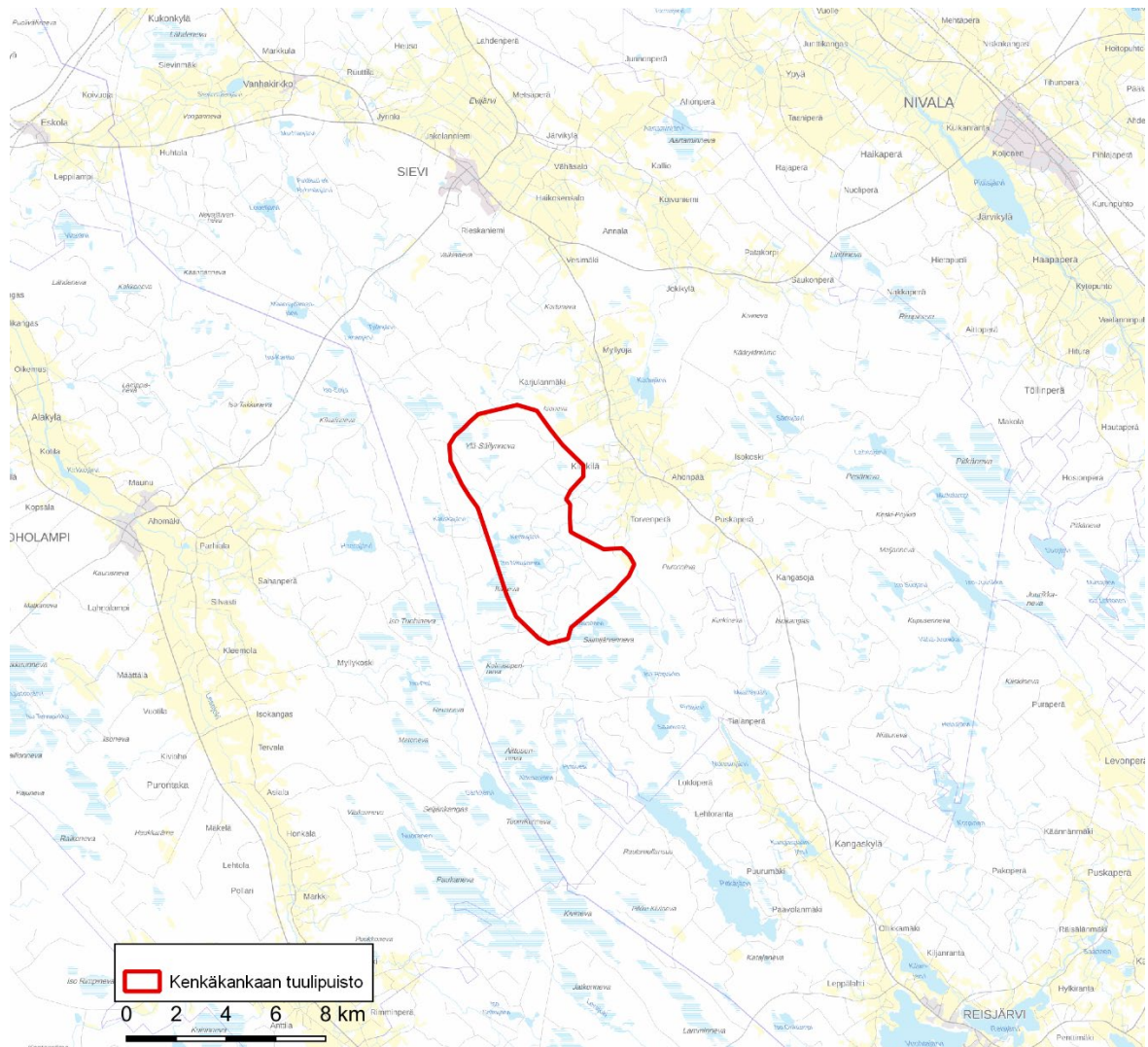

Sisällys

1	JOHDANTO.....	2
2	AINEISTOT JA MENETELMÄT	2
2.1	Muuttolinnusto.....	2
2.2	Pesimälinnusto.....	3
3	TULOKSET.....	5
3.1	Muuttolinnusto.....	5
3.2	Pesimälinnusto.....	6
3.2.1	Pöllöt	6
3.2.2	Kanalinnut	7
3.2.3	Petolinnut.....	7
3.2.4	Linnustollisesti arvokkaimmat alueet	7

1 JOHDANTO

Tehtävänä oli laatia Sievin kunnan alueelle sijoittuvan Kenkäkankaan tuulivoimahankkeen linnustوسelvitykset vuonna 2022. Työssä kartoitettiin hankealueen muutto- ja pesimälinnustoa. Työn tilaajana oli Semecon Oy. Linnustوسelvityksistä vastasi FM Aappo Luukkonen (Sitowise Oy).

Kuva 1. Hankealueen sijainti.

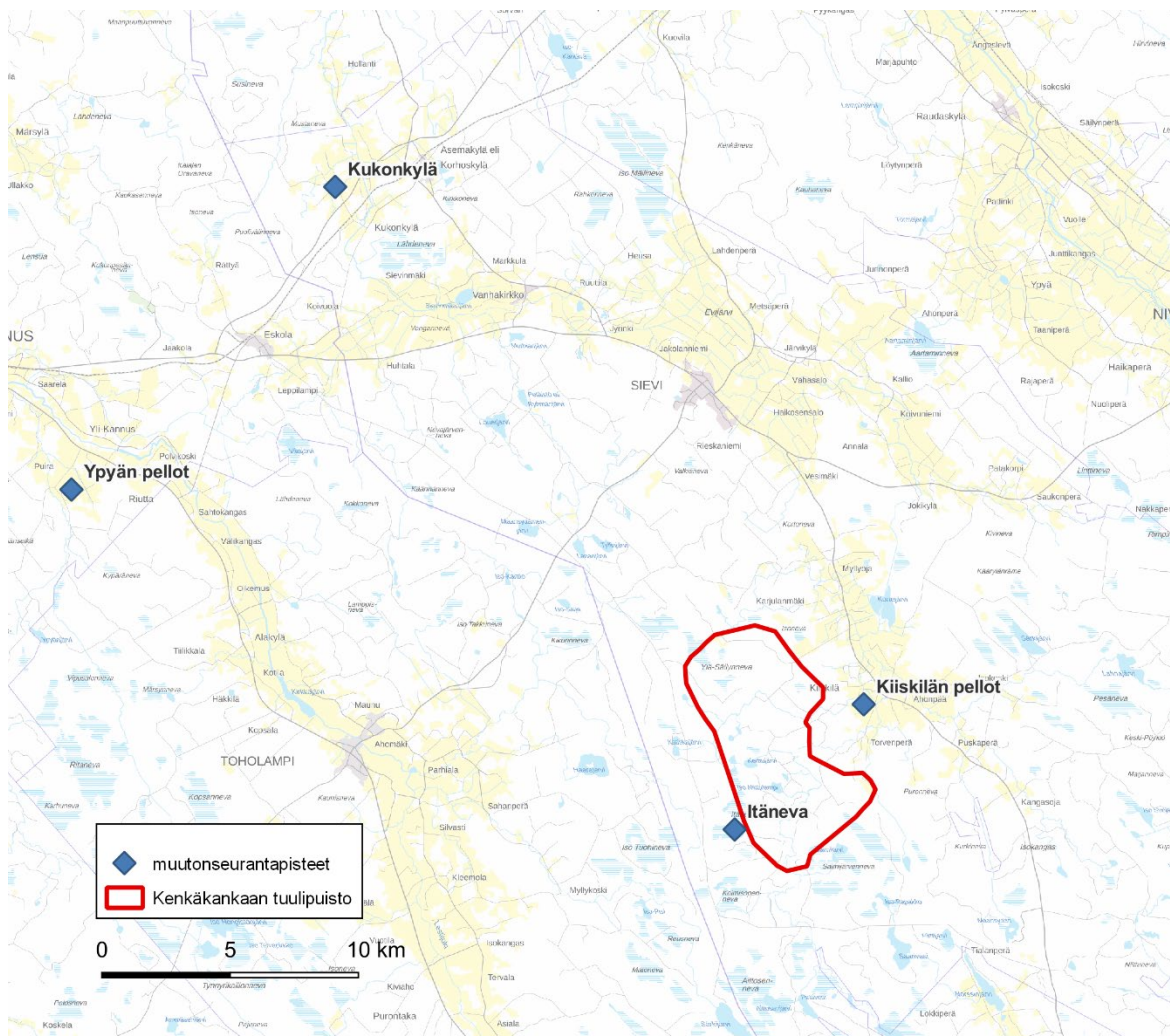
2 AINEISTOT JA MENETELMÄT

2.1 Muuttolinnusto

Lähtöaineistona käytettiin BirdLife Suomen päämuuttoreittiaineistoa (<https://www.birdlife.fi/suojelu/alueet/paamuuttoreitit/>). Kevätmuutonseurannat tehtiin 11. – 13.4., 20. – 22.4., 26.4., 28.4. ja 3.5.2022. Syysmuutonseurantoja tehtiin 5. – 7.9., 12. – 14.9. ja 4. – 5.10.2022. Muutonseurannoissa hyödynnettiin lähialueen muita muutonseurantoja (Kuva 2).

Epävarmuustekijät

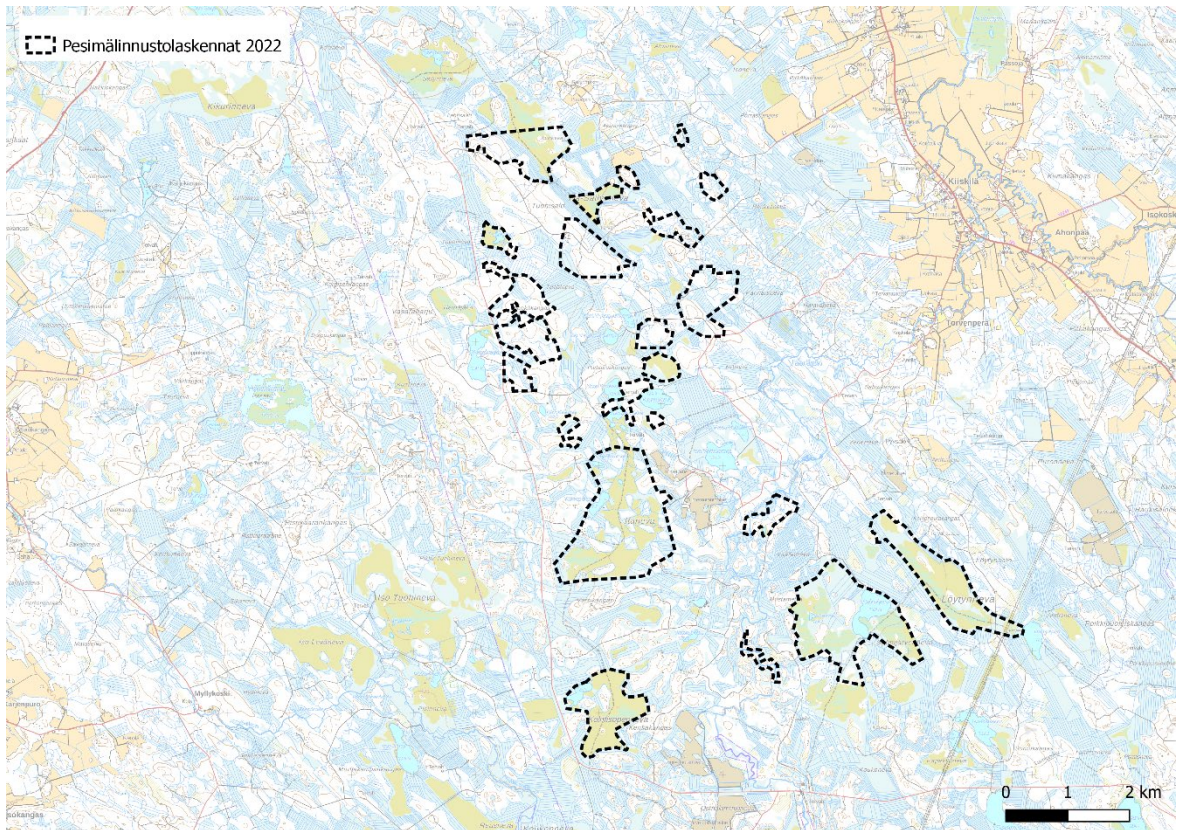
Lintujen muutossa on paljon vuosittaista vaihtelua. Yhden vuoden aikana tehdyt muutonseurannat eivät koskaan anna täydellistä kokonaiskuvausta lintujen muutosta, vaikka seurannat kattaisivat koko muuttokauden. Yhden havainnoitsijan voimin tehtävissä muutonseurannoissa päästään parhaimmillaankin vain noin 60 – 70 % havaintotarkkuuteen, aina jää jotain havaitsematta. Näitä epävarmuuksia voidaan pienentää käyttämällä BirdLife Suomen tuottamaa lintujen päämuuttoreitit -paikkatietoaineistoa.

Kuva 2 Muutonseurantapisteet (pohjoisimmasta pisteestä myötäpäivään): Kukonkylä, Kiiskilän pelto, Itäneva ja Ypän pelto. Kenkäkankaan hankealue on rajattu punaisella.

2.2 Pesimälinnusto

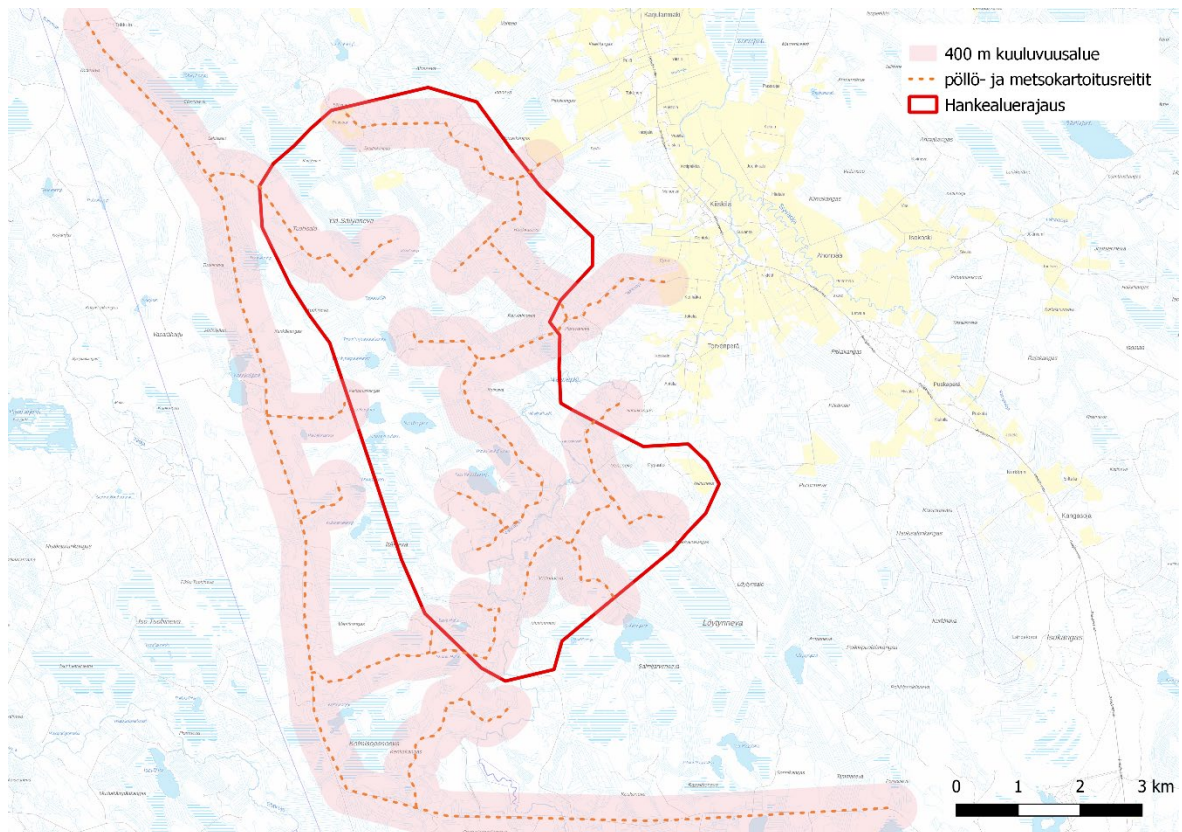
Alueen pesimälinnustoa selvitettiin kevään ja kesän 2022 aikana kahteen käyntikertaan perustavalla kartoituslaskentamenetelmällä, pöllöjen soidinkuunteluilla ja kanalintujen soidinkartoituksilla. Selvitykset keskitettiin luonnontilaisiin metsiin ja suoalueisiin sekä suunnitelluille voimalapainoille. Pöllöjen soidinkuuntelut tehtiin 4. – 7.4.2022, kanalintujen soitimia etsittiin 4. – 6.4. ja 26. – 28.4.2022. Pesimälinnustokartoitukset tehtiin 23. – 25.5., 31.5. – 2.6., 8.6. ja 22.6.2022.

Kuva 3 Pesimälinnustaselvitysten aluerajaukset.

Epävarmuustekijät

Lintujen pesimäkannoissa on paljon vuosittaista vaihtelua. Yhden vuoden aikana tehdyt selvitykset eivät koskaan anna täydellistä kokonaiskuvaa lintujen pesinnöistä selvitysalueella, eikä koko hankkealueen linnustoa edes pyritty täydellisesti selvittämään. Selvitykset kohdennettiin alueen potentiaalisimpiin biotooppeihin. Epävarmuuksia voidaan pienentää ottamalla huomioon myös biotooppien potentiaali ko. biotoopilla mahdollisesti pesiville uhanalaisille lintulajeille.

Kuva 4 Pöllökuuntelut ja metson soidinpaikkakartoitukset tehtiin huhtikuussa 2022 alueen metsäautoteitä yöaikaan ajellen ja pysähdellen n. 500 m välein.

3 TULOKSET

3.1 Muuttolinnusto

Hankealue ei sijoitu valtakunnallisille päämuuttoreiteille (BirdLife Suomen raportti: Lintujen päämuuttoreitit Suomessa) lukuun ottamatta kurjen laajalle alueelle levittyviä kevät- ja syysmuuttoreittejä. Valtakunnallisia päämuuttoreittejä ovat ne alueet, joille keskittyy huomattava osa lintulajin Suomessa havaittavasta muutosta ja joilla muuttovirta on ympäröivää aluetta voimakkaampaa. Sisämaassa lintujen muuttota ohjaavat pääasiassa vesistöt, mutta muutto ei ole samalla tavoin keskittynyttä kuin rannikkoseudulla ja Kaakkois-Suomen muuttoväylillä. Muutonseurannoissa ei havaittu runsasta muuttota eikä selkeitä muuttolinjoja.

Taulukko 1 Muuton seurannat ja havainnot vuonna 2022.

pvm	Paikka	klo	Sää	Havainnot
11.4.2022	Ypyän pellot	14 – 18	sää tiedot puuttuvat	merikotka 2m, kurki 27m
12.4.2022	Ypyän pellot	9.00 – 15:30	-2 - +7 °C, sumuista klo 9:30 asti → selkeni, 3 – 5 m/s SW	töyhtöhyppä 67m, kurki 57m, laulujoutsen 2m, sepelkyyhky 20m, piekana 2m, maakotka 1m, metsähanhi 3m, naurulokki 15m
13.4.2022	Ypyän pellot	8.00 – 15.00	-5 - +5 °C, tyyni ja aurink.	töyhtöhyppä 24m, kuovi 1m, sepelkyyhky 10m, kapustarinta 2m, kurki 8m, sinisuohaukka 1m
20.4.2022	Ypyän pellot	7:30 – 15:00	-1 - +5 °C, tyyni ja aurink.	kuovi 50p, naurulokki 50p, metsähanhi 14p+34m, sinisorsa 30p, töyhtöhyppä 50p, laulujoutsen 10p, kurki 80p+176m, kapustarinta 10p, taivaanvuohi 5p, metsäviklo 5p, piekana 1m
21.4.2022	Kiiskilän pellot	11:00 – 15:00	+11 °C, >5 m/s S, aurink.	metsähanhi 50p, kurki 6m
22.4.2022	Kiiskilän pellot	8:30 – 16	+5 °C, puolip., tyyni	metsähanhi 5m, sinisuohaukka 1
26.4.2022	Itäneva	10 – 16:00	+3 °C, 5-7 m/s N, puolip.	ei muuttoa
28.4.2022	Kiiskilän pellot	9 – 11:00	0 °C, 3-5 m/s W, pilvistä	ei muuttoa
3.5.2022	Kukonkylä	10:00 – 12:00	+2 °C, 8-9 m/s NW	kurki 10m
5.9.2022	Itäneva	13:30 – 17:30	+10 °C, 3 m/s W, pilvistä	sepelkyyhky 3m
6.9.2022	Ypyän pellot	8 – 16:00	+10 °C, 3 m/s NNW, pilvistä	kiuru 50p, varpushaukka 3m, merikotka 1m, sinisuohaukka 1m, tuulihaukka 1
7.9.2022	Ypyän pellot	7:30 – 10:00	+5 °C, 2 m/s NNE, aurink.	sinisuohaukka 1, sepelkyyhky 50p
12.9.2022	Kiiskilän pellot	13:30 – 18	+14 °C, 4 m/s W, pilvistä	tuulihaukka 4p, ei muuttoa
13.9.2022	Kukonkylä	7:00 – 10:30	+10 °C, 3 m/s S, pilvistä	suohaukkalaji 1 p/m, tuulihaukka 2p, sinisuohaukka 1p, varpushaukka 1m
13.9.2022	Ypyän pellot	11:00 – 15:00	+14 °C, 4 m/s S, pilvistä	kapustarinta 15p, suokukko 5p, ei muuttoa
14.9.2022	Ypyän pellot	6:30 – 12:00	+10 °C, 4 m/s SE, pilvistä --> saderintama klo 12 alkaen	ei muuttoa
4.10.2022	Kiiskilän pellot	7:30 – 14	+9 °C, 2 m/s NNE, puolipilvistä	kurki 370m (1a), piekana 1m, hiirihaukkalaji 1m, laulujoutsen 2m
4.10.2022	Kukonkylä	14:30 – 16	+9 °C, 2 m/s NNE, puolipilvistä	ei muuttoa
5.10.2022	Kiiskilän pellot	9:00 – 12:00	vesisadetta koko päivä	ei muuttoa

3.2 Pesimälinnusto

3.2.1 Pöllöt

Selvityksissä havaittiin vain kaksi soivaa helmipöllöä (molemmat hankealuerajauksen ulkopuolella, toinen Katiskajärven suunnalla ja toinen Säilynevan suunnalla).

3.2.2 Kanalinnut

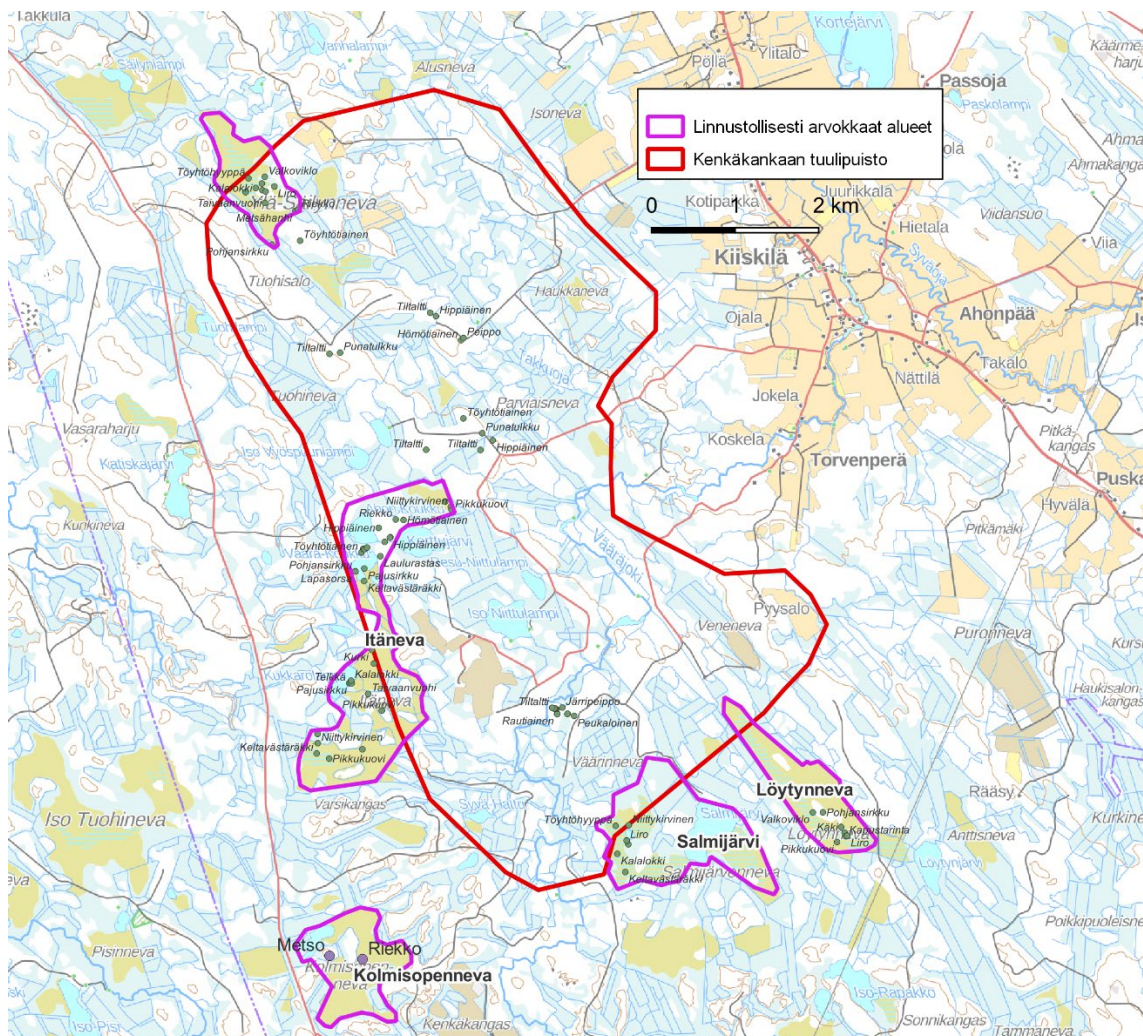
Hankealueelta ei löydetty metson tai riekon soitimia, mutta Kolmisopennevan havainto viittaa metson soidinpaikkaan. Teeren (DIR) soitimia on lähes jokaisella vähänkään isommalla avonaisella alueella (suot ja hakkuuaukeat), mutta isoin soidin havaittiin Itänevan keskiosissa (kymmeniä teerikukkoja).

3.2.3 Petolinnut

Selvityksissä ei havaittu petolintuja.

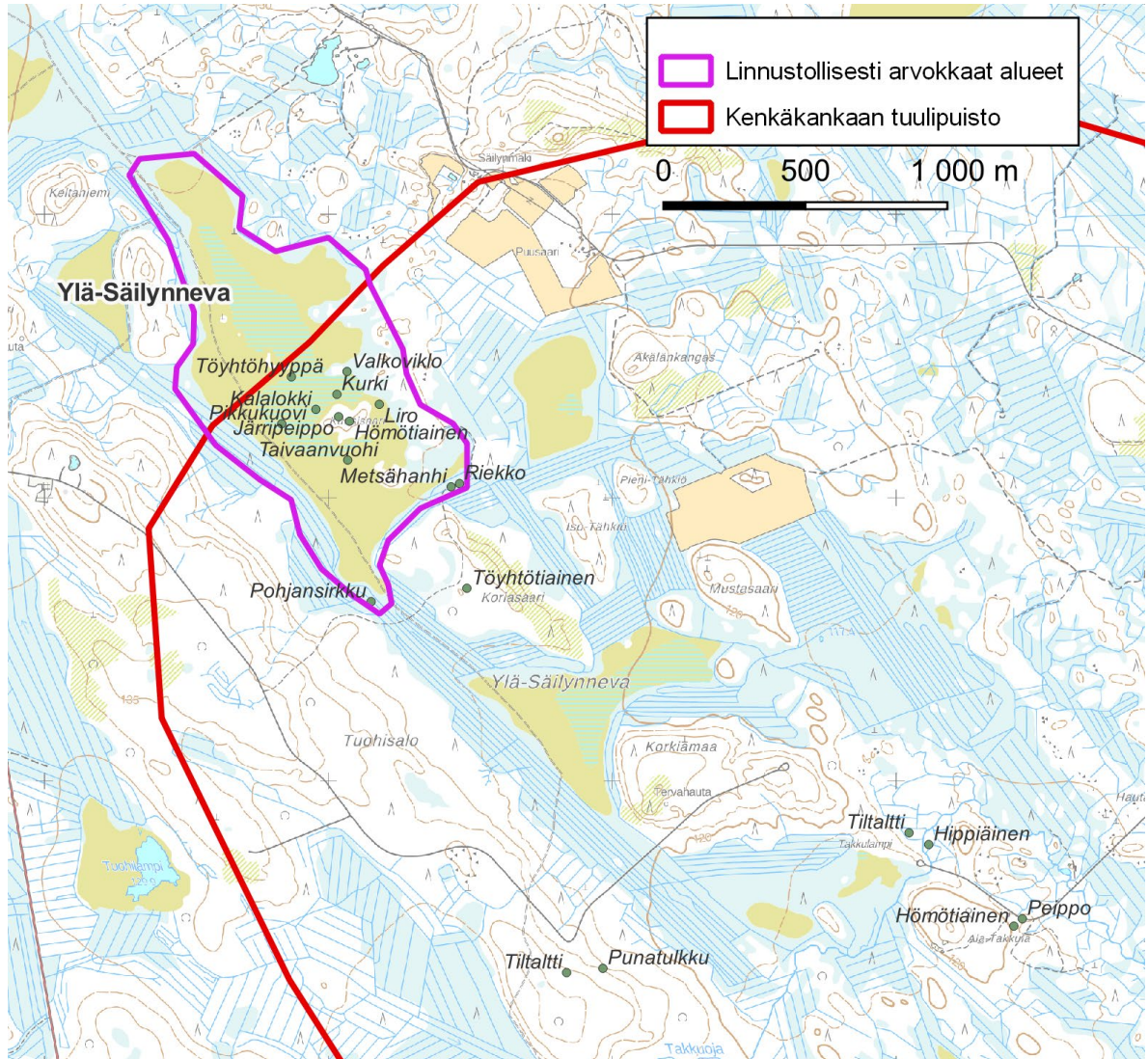
3.2.4 Linnustollisesti arvokkaimmat alueet

Linnustollisesti arvokkaimmat alueet rajattiin paikkatietoaineiston ja lintuhavaintojen perusteella (Kuva 5, Kuva 6, Kuva 7 ja Kuva 8). Arvokkaimmat alueet ovat pääosin muuta ympäristöä luonnontilaisempia metsiä sekä luonnontilaisia tai lähes luonnontilaisia suoalueita. Arvokkaiksi rajattujen alueiden lisäksi tuulipuiston alueella on yksittäisiä, puustoltaan monimuotoisempia ja vanhempia kohteita, joissa tavattiin mm. tiltalti (LC), punatulkku (LC), hömötiainen (EN), hippäinen (LC) töyhtötiainen (VU).

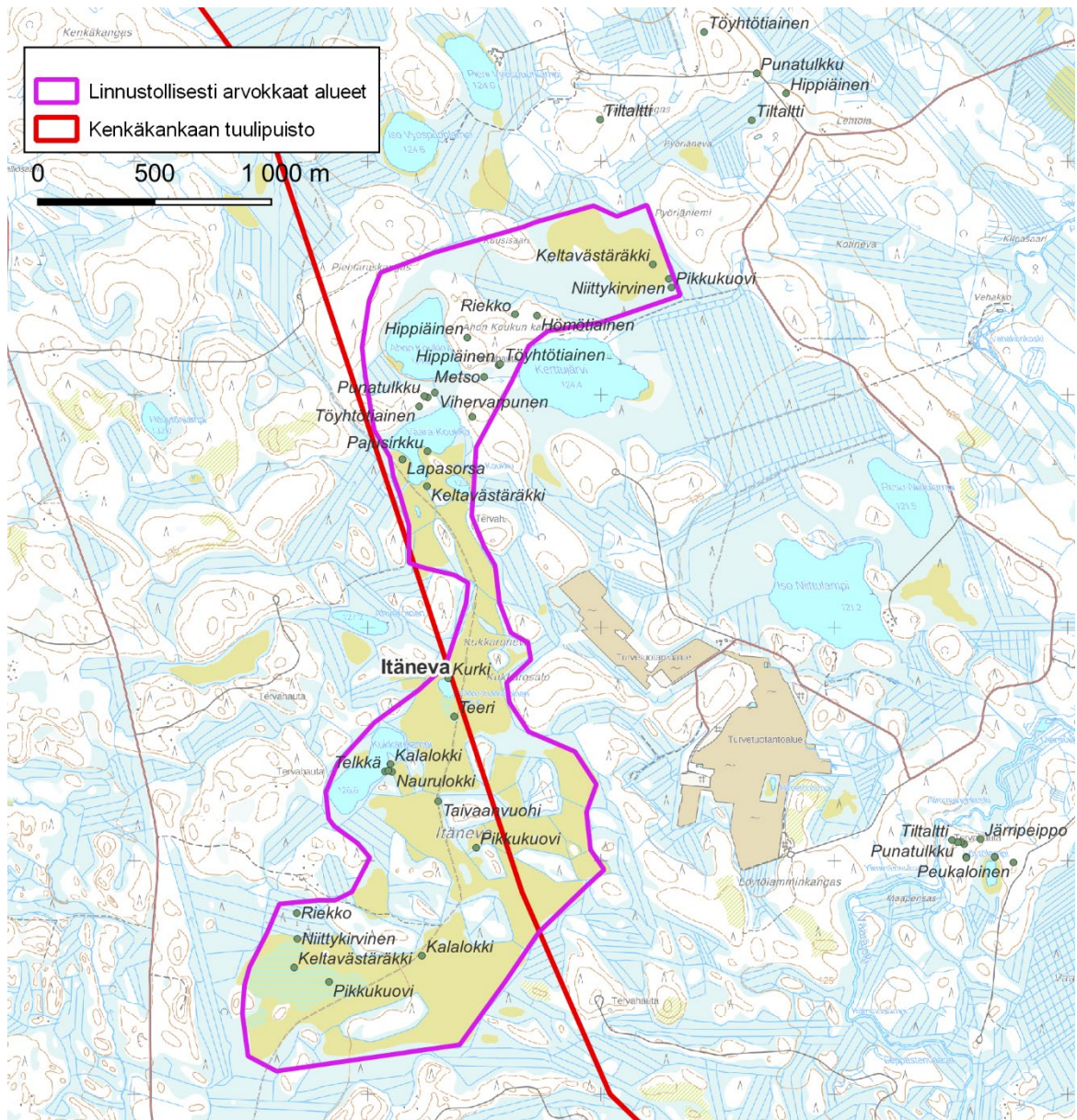
Kuva 5 Linnustollisesti arvokkaimmat alueet.

Ylä-Säilynnevan linnustollisesti arvokkaalla alueella havaittiin pesivinä hömötiainen (EN), töyhtötiainen (VU), metsähänhi (VU), riekko (VU), pohjansirkku (NT), töyhtöhyppä, pikkukuovi, kurki, liro, valkoviklo, kalalokki ja taivaanvuohi.

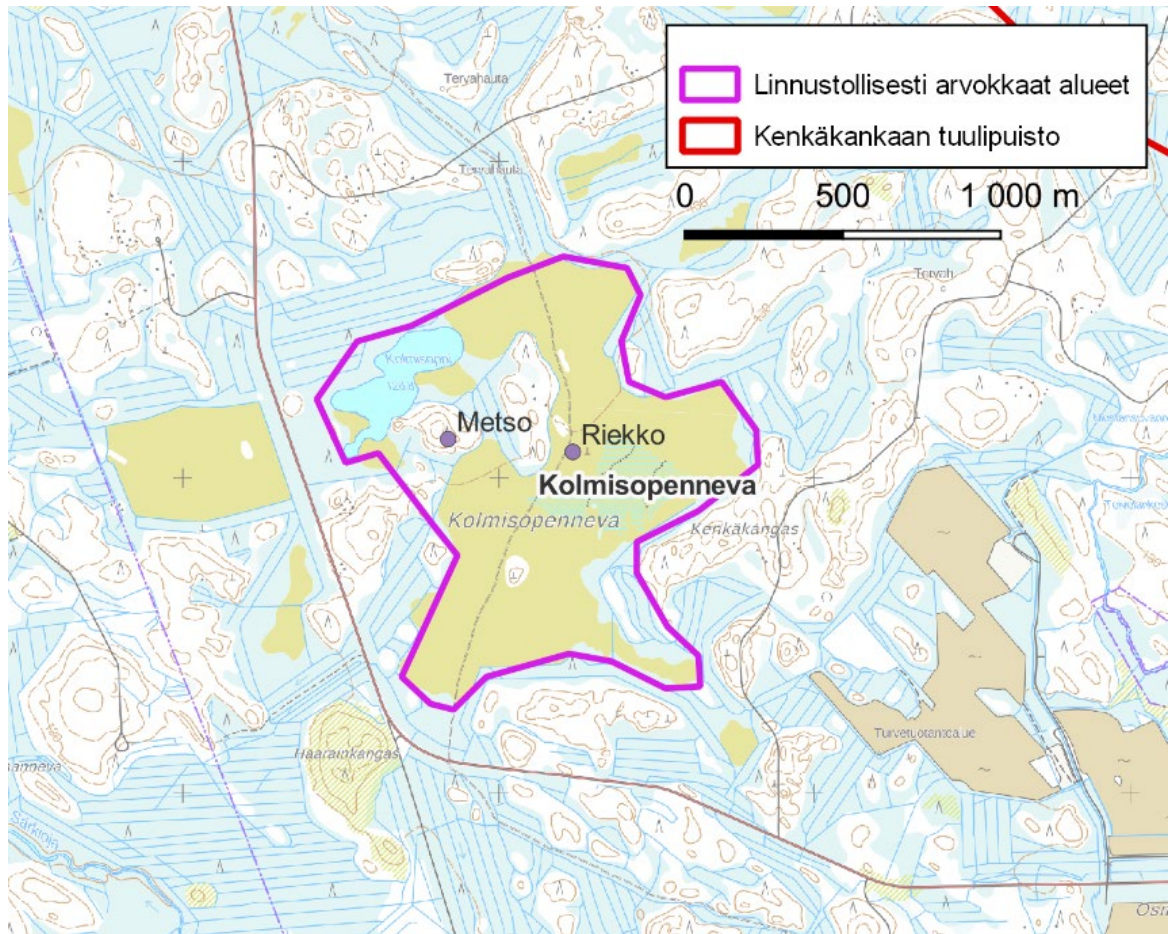
Kuva 6. Ylä-Säilynnevan linnustollisesti arvokas alue ja lintuhavainnot.

Itänevan linnustollisesti arvokas alue on laaja, noin 270 ha kokoinen mosaikkimainen suoalue, johon kuuluu lampia ja vanhahkoa metsää. Alueella havaittiin pesivinä mm. hömötiainen (EN), töyhtötiainen (VU), pajusirkku (VU), pohjansirkku (NT), riekko (VU), metso (DIR), kurki (DIR), pikkukuovi, kalalokki, naurulokki (VU), niittykirvinen, lapasorsa, tavi, telkkä ja taivaanvuohi. Suolla on lisäksi selvitysalueen laajin teeren (DIR) soidin.

Kuva 7. Itänevan linnustollisesti arvokas alue ja lintuhavainnot.

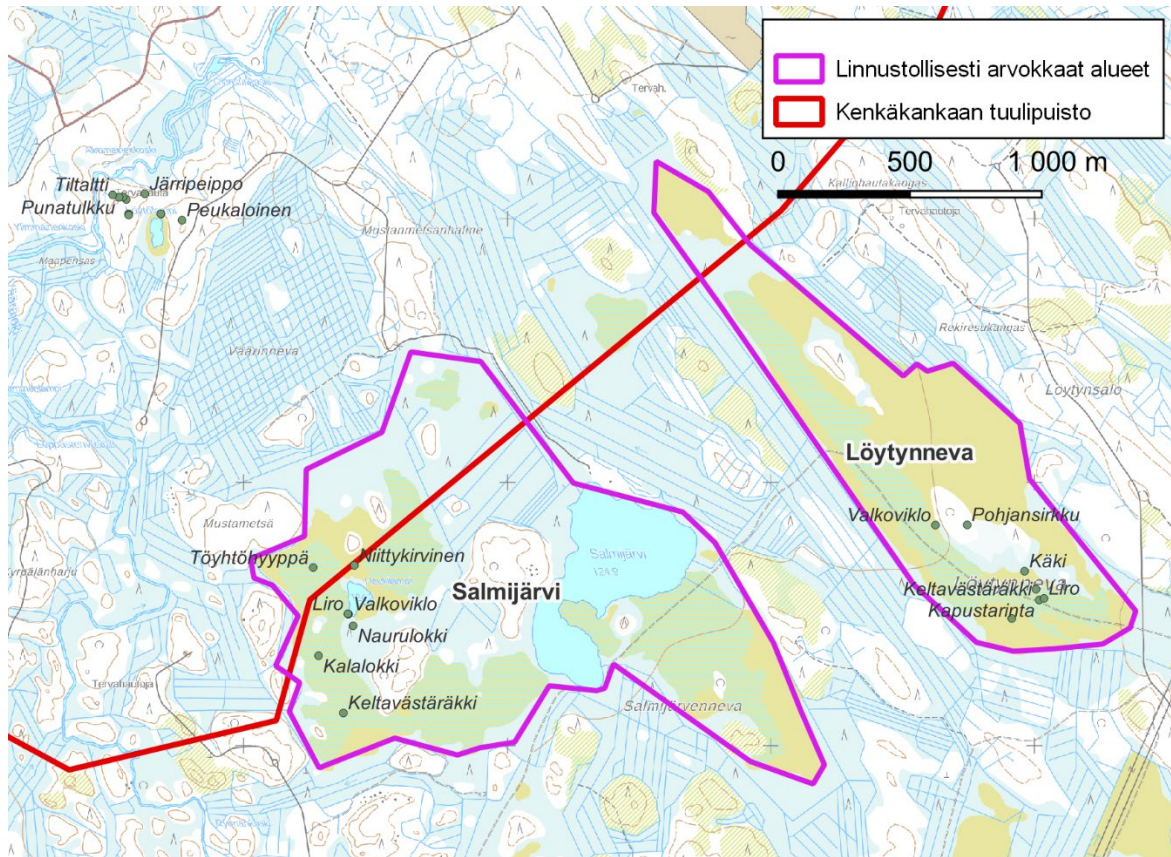
Kolmisopennevan linnustollisesti arvokas alue on pinta-alaltaan pieni, mutta siellä havaittiin pesiviä riekko (VU) ja metso (DIR).

Kuva 8. Kolmisoponnevan linnustollisesti arvokas alue ja lintuhavainnot.

Salmijärven linnustollisesti arvokkaalla alueella pesii mm. naurulokki (VU), kalalokki, töyhtöhyppä, valkoviklo, keltavästäräkki ja niittykirvinen.

Löytynnevan linnustollisesti arvokkaalla alueella pesii mm. pohjansirkku (NT), kapustarinta (DIR), liro (DIR), pikkukuovi, valkoviklo ja keltavästäräkki.

Kuva 9. Salmijärven ja Löytynnevan linnustollisesti arvokkaat alueet ja lintuhavainnot.